

עבודת השם

פירוש "תלמוד"

וחמור אבוס בעליו... ועמי לא ידע ולא יתבונן, ובכדי לא להיכשל חייב אדם לראות את הנולד, ובכך ימנע עצמו מלהיכנס לתוך העברות, שכן ראיית העתיד היא המפתח אשר על ידו יוכל להינצל מפני היצר הרע. בספר "פניני רבנו הגרי"ז מובא רעיון נשגב מאת מרן הגרי"ז, אשר יש בו בכדי להמחיש לנו את הדברים, מעשה באחד שנכשל באיזה ענין (הקשור בהנהגת ציבור) ובא לפני רבנו הגרי"ז וצוק"ל לשאול איך אפשר לתקן את המעוות? השיב לו הרב דבריסק זיע"א "מעשה שהיה בעיר אחת, שהיה שם בעל עגלה ותיק וזקן, שעמד על משמרתו זו שנים רבות, והנה הופיע בעיר הזו בעל עגלה חדש צעיר, והתחיל להשיג את גבולו של הזקן הנ"ל.

פגש בעל העגלה הזקן את הצעיר ואמר לו "הנה באת להשיג את גבולי שלא כדון, ועפ"י דין צריך אתה לעזוב את המקום הזה. אבל לפניך משורת הדין מוכן אני להסכים שתישאר בתפקיד בעל עגלה בעירנו, אבל בתנאי אחד שתעמוד אצלי למבחן אם בקי אתה בהלכות עגלות. אם תצליח במבחן אסכים שתישאר בעיר, ואם לא תצליח עליך לעזוב את המקום".

הסכימו ביניהם כנ"ל, והתחיל הבעל עגלה הזקן לבחון את הצעיר ושאל אותו "מה צריך בעל עגלה לעשות כשנוסע בדרך, והעגלה עמוסה בנושאים, והנה שקעה העגלה בבוץ, והסוסים אינם מצליחים בשום אופן למשוך את העגלה מן הבוץ? השיב העגלון הצעיר "מבקשים מהנוסעים שיורידו מהעגלות את המשאות כדי שימנעו העומס שעל העגלה, ואז יוכלו הסוסים למשוך את העגלה... ושאל העגלון הזקן "ואיך יהיה אם גם אחרי העצה הזו עדיין שקועה העגלה חזק בבוץ ואין הסוסים יכולים להזיזה? השיב העגלון הצעיר "כי אז מבקשים מהנוסעים שיורידו הם מהעגלה, כדי שתהיה הרבה יותר קלה"... המשיך העגלון הזקן לשאול "ואם בכל זאת עדיין אין העגלה זזה ממקומה? השיב הצעיר "כי אז מבקשים מהנוסעים שידחפו את העגלה מאחוריה, ועי"ז יוכלו לחלץ את העגלה מן הבוץ... והמשיך העגלון הזקן לשאול "ואם בכל זאת עדיין אין העגלה זזה ממקומה? השיב הצעיר "כי אז אינני יודע עצה לזה"... אמר לו העגלון הזקן "אם נכשלת בבחינה! וכפי שהוסכם ביננו עליך לעזוב את העיר..." אמר הצעיר "אכן אקיים את ההסכם ואעזוב את המקום כאשר הבטחתי, אבל אבקשך שתאמר לי מה היא באמת העצה במקרה הנ"ל? השיב לו העגלון הזקן "יקירי, באמת במצב ביש כזה אין שום עצה איך לחלץ את העגלה מהבוץ העמוק ששקעה בו, אבל בעל עגלה מנוסה נוהר מלכתחילה שלא להיכנס לכזה בוץ שאי אפשר להיחלץ ממנו!" (אור דניאל)

"וְאַתָּה תַּעֲזֶה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שְׁמֹן זֵית זָךְ כִּתִּית־לְמָאוֹר..." (תצוה כ"ב) בית המקדש הראשון עמד (ת"י) ארבע מאות ועשר שנה והבית השני עמד (ת"כ) ארבע מאות ועשרים שנה. ביחד הרי זה "כתית". שני בתי המקדש האירו רק כמניין "כתית". אולם בית המקדש השלישי יהיה תמידי ונצחי "להעלות נר תמיד". (תולדות יצחק) "להעלות נר תמיד" צריך אדם להדליק אצל עצמו את נר התורה מבחינת "נר מצוה ותורה אור", שיישאר רושם לתמיד, שיהיה זה נר תמיד ויאיר אפילו בלילות החשכה של ירידה רוחנית ושפלות גלותית.

"וְאַתָּה, תִּדְבֹר אֶל־כָּל־חֻמְיֵי־לֵב, אֲשֶׁר מְלֵאֲתוּי, רֹחַ חֻמְיָה..." (תצוה כ"ג) החוכמה אין מקומה בלב כי אם במוח, אל כל מקום דכתיב "חכמי לב" הביאור יראת ה' (דבר העמק) אמר שלמה בחוכמתו תן ליל לב לשמוע כלומר כל מה שילמד יכנס ישר אל ליבו ויחרט ביראת שמים ולא יכנס מאוון אחת ויצא מהאוון השנייה (תמיד לב) איזהו חכם? הרואה את הנולד. וזכרון יום המוות צריך לעמוד לנגד עיניו של האדם באון תמיד כך מבאר הגר"א לאפיאן זצ"ל ומובאים דבריו בספר "לב אליהו" רק כך יוכל האדם להימנע מלסור לשאול מטה. סוף האדם למיתה וסוף בהמה לשחיטה. ובוה צריך שיהיה הברדל בין האדם לבהמה, כי הבהמה כאשר מוליכים אותה לשחיטה אינה יודעת מאומה, ואינה מבינה את מה שעתיד להתרחש, היא רואה לפנייה רק את ההווה, אך לצערנו יש רבים מבני האדם שבעניין זה הם נדמים לבהמה ואף גרועים ממנה, כי הקב"ה נתן דעה לאדם כדי שיכין את עצמו כאן בעוה"ז לקראת העוה"ב. אך, לצערנו, רבים מן העם אינם מבינים זאת, ולא מתבוננים וכבר נאמר "מבשרי החזא אלוהיך" ובגישה זו יהיה קל לעבוד על המידות ולעשות חשבון נפש כי סוף מעשה במחשבה תחילה ועוד ידע שור קונחו

17:48	כניסת השבת
18:47	צאת השבת
17:39	שקיעה
18:51	ה. תם
6:40	הנץ

הפטרה: "ויאמר שמואל"

"וגר, לא תלחץ; ואתם, ידעתם את־נפש הגר-כִּי־גֵרִים הֵייתֶם, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם." ומעשה היה בנר צדק שהיה מתווכח עם רבו בעניין הישמעאלים. שרבו אמר שהם עובדי עבודה זרה, והוא אמר שאינם עובדי ע"ז. ובתוך הוויכוח כעס הרב עליו וציערו בדברים ואמר לו ענה כסיל כאולתו. והגר הזה ערך דברים לפני רבינו משה בן מימון וסיפר לו גוף הדברים שאידעו בינו ובין רבו, והסכים רבינו משה בעיקר הדין ואח"כ השיב לו באגרת וכך כתב לו. נצטערתי בשומעי שרבך דבר עמך שלא כהוגן וציער אותך ובייש אותך וקרא לך כסיל, בוודאי עברה גדולה עשה, וראוי לו לבקש ממך מחילה אע"פ שאתה תלמידו, ואח"כ יש בתענית ויכניע לבו ויצעק ויבקש רחמים מלפני הקב"ה אולי יכפר לו, ואולי שתוי היה באותה שעה שלא ידע שלי"ו פעמים הזהירה תורה על הגר שנוקדו ולא נצערו בדברים קשים. ואפילו אם היית מדבר דברי הבל היה לו להסביר לך בדברי נועם ולהעמידך על טעותך, כ"ש שדברת דברים נכונים והוא שטעה. ועוד אני תמה עליו שהלך אחרי החקירות לחקור אם הישמעאלים עובדי ע"ז והיה צריך לחשוך בעצמו שמא ע"י כעסו הרי הוא כעובד עבודה זרה.

**שיפור בהגשבים
"הניגון האחרון" חלק א.**

בדרך העולה לאפטה נסעה עגלה רתומה לשני סוסים אבירים, ובה רבי משה-לייב מססוב. הוא ובני משפחתו, ועמם כל מיטלטליהם, עשו את דרכם אל העיר אפטה. דרכו של רבי משה-לייב הייתה לנצל כל הזדמנות שנקרתה לו לקיום מצווה. אף הפעם דאג להעמיס על העגלה מזון בשפע, אולי תזדמן מצווה בדרכם. במהלך הנסיעה התקרבה עגלתו אל עגלה אחרת, רתומה לסוס כושל, שהתנהלה בעצלתיים. רבי משה-לייב רץ להקדים שלום לנוסעי העגלה. "שלום עליכם יהודים יקרים", קרא אליהם בפנים מאירות, "לאן פניכם?". בפנים מכורכמות ענו יושבי העגלה כי נוסעים הם לחתונת בנם בעיר אפטה. רבי משה-לייב לא נזקק לשאול מדוע אין השמחה שורה על פניהם. בגדיהם העלובים והמרופטים של בני המשפחה, ובכלל זה החתן, אמרו הכול. רבי משה-לייב לא התמהמה. "הלוא החתן דומה למלך, והוריו הם שושביני המלך", קרא בקול שמח. "ראוי אפוא שאתם תיסעו בעגלה הרתומה לשני סוסים, ואילו אנו ניסע בעגלתכם". טרם הספיקו לעכל את דבריו וכבר מיהרו רבי משה-לייב ובני משפחתו להעביר את חפציהם לעגלת המחונתנים, שלא היה בה דבר מלבד שני תופים עלובים. הצדיק גם הוציא ממזוודותיו בגדים נאים והלביש את החתן והוריו, ואלה נהפכו באחת למחותנים מכובדים. בעוד הנסיעה נמשכת פצחו רבי משה-לייב ובניו בשירה במלוא גרונם לכבוד החתן. הם הכו בשני התופים שנותרו בעגלה, וכל הדרך שרו ללא לאות. אט-אט הפשירו פני המחונתנים והשמחה נראתה על פניהם. בבואם לעיר אפטה ירדו רבי משה-לייב ובניו מן העגלה והחלו לרקוד אל מול החתן. שמחתו של רבי משה-לייב הדביקה עוברים ושבים, וכעבור זמן קצר נוצרו סביבו מעגלים-מעגלים, כולם רוקדים לכבודו של החתן, עד בית אבי הכלה, ישראל-יצחק השמש. ביתו של השמש היה אף הוא עלוב וקטן, ולא הוכן מראש לקבלת אורחים רבים. המשפחה התכוננה לערוך חתונה צנועה וקטנה. עתה, בבואם של רבי משה-לייב וכל המשמחים, התמלא הבית עד אפס מקום, ורבים הצטופפו סביב החלונות והביטו בשמחה המופלאה. אשתו של רבי משה-לייב נכנסה עם הכלה לחדר צדדי, הלבישה אותה בגדים נאים שהיו עמה, ואף קישטה אותה בתכשיטיה-שלה. לאחר החופה הוציא רבי משה-לייב את כל המזון שהיה בעגלתו, וכל הנוכחים הסבו לסעודת-מצווה כיד המלך. השמחה התעצמה והלכה מרגע לרגע. הקהל לא פסק לרגע מלרקוד ולשיר, ורבי משה-לייב מנצח על השמחה, מפזז ומכרכר סביב החתן ופניו בוערות באש-קודש... **ההמשך יבוא!**

וכ"ש שכעסו הביאו לבייש גר צדק שלא כדון, ודע שהחוב שחייבה אותנו תורה על הגרים גדול מאד, שהרי צונו לאהוב ולירא אב ואם ולכבד את הלוים ולהתיירא מפניהם, וזה יתכן אפילו אם לא נאהב אותם מאד מאד, שלא הזהירה אותנו תורה לאוהבם, ואילו על הגרים ציוותה לנו תורה לאהוב אותם כמו שנאמר "ואהבתם את הגר". ר"ל שעלינו לאהוב אותם מלב ונפש כפי שציווה לאהוב אותם יתברך כמו שנאמר ואהבת את ה' אלוהיך. והקב"ה אוהב את הגר כמו שנאמר: "ואהב גר לתת לו לחם ושמלה". וזה שקרא לך כסיל תמה אני כיצד העיז לכנותך כך, שבוודאי מי שעוזב אביו ואימו וממלכתו וכל נכסיו ומתחבר לאומה הישראלית אע"פ שבעונות שנואה מאד בעיני כל האומות, הרי מפני שהתנדב לבו לבוא תחת כנפי השכינה ולהתאבק בעפר משה רבינו ויהיה יחד בשפלות ישראל, ח"ו לומר לו שהוא כסיל ואדרבה, אתה הפקח והנבון והמשכיל, תלמידו של אברהם אבינו ומעלתך גדולה והקב"ה יברכך בעוה"ז ויארץ ימך ויהיה לך שכר גדול בעוה"ב ותזכה לראות בכל הנחמות העתידים לבוא על ישראל ממני משה בר מימון ז"ל.

**פינת ההלכות
"דיני דליקה בשבת"**

ע"פ ילקוט יוסף כרך ד.

יג. מותר להוציא את המעות ממקום הדליקה על ידי ככר או תינוק, ודווקא לרשות היחיד, ובמקום שיש עירוב. (ילקוט יוסף שבת כרך ד עמוד שט)

יד. דליקה שנפלה בשבת, ואין שום חשש סכנה, אף על פי שאסור לכבותה בידיים, מכל מקום מותר לגרום לכיבוייה בשבת, כיצד, ארון שאחזה בו האש מצד אחד, מותר לשפוך מים על הצד שאינו בוער, כדי שכאשר האש תגיע לשם תיכבה. (ילקוט יוסף שבת כרך ד עמוד שט)

טו. וכן מותר להניח בסמוך לאש שקיות ניילון או בקבוקי זכוכית מלאים מים סמוך לאש, כדי שתתבקענה מחום האש, והמים שבהן יכבו את האש. ומותר לקחת בקבוקים שיש עליהם מדבקה עם כיתוב, ואין לחוש שגורם לשריפת הנייר. (ילקוט יוסף שבת כרך ד עמוד שט, ותכו ילקוט יוסף שבת כרך ד עמוד שט, ותכו)

עלון זה לעילוי נשמת!	
ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאונו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.asef@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד..